

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor
Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasa „ 300 Lei Pentru preoți și particulari „ 300 Lei Un număr „ 5 Lei Pentru străinătate pe un an „ 500 Lei	Manuscriselo nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș	Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Drumuri de lumină.

II.

„Iar venindu-și în sine a zis: „scula-mă-voiu și mă voiu duce la tatăl meu...” (Luca XIV, 17—18).

Tristă și dureroasă este figura fiului risipitor, în toate rătăcirile lui! Tristă la ruperea de lângă sânul iubitor al tatălui său, tristă în toate petrecerile și desfrânările lui, care se sfârșiau totdeauna în istovire și amărăciune! Nespus de dureroasă la strămtorări, când banii s'au sfârșit, prietenii l-au părăsit și foamea l-a făcut păstor de porci. Ce prăpastie între mirajul nebun, spre care-l chemau poftetele lumii, și realitatea crudă care i-au dat-o!

Dar mai tristă și mai dureroasă este figura acestui copil, îmbătrânit înainte de vreme, în tot răstimpul de încăpățanată, împietrită stăruință în orbirea lui, în rătăcirea lui. Nici amărăciunea petrecerilor, nici terminarea banilor, nici fuga prietenilor și o vreme nici foamea nu l-au putut abate din drumul pierzării.

Abia pe ultima treaptă a decăderii, abia în ceasul al unsprezecelea și-a venit întru sine, și-a amintit de belșugul și dragostea tatălui său și s'a hotărât să se întoarcă acasă.

Binecuvântată, totuși, și această clipă! Căci iată, se rup dintr'odată toate legăturile cu păcatul; mândria, ambiția, rușinea de ce o să zică lumea, toate pier și nu mai rămâne în sufletul său decât hotărârea nestăvilită de a se întoarce și a-și murmura în fața tatălui, cu buze tremurânde de căință, cea dintâi spovedanie: „Tată, greșit-am la cer și înaintea ta. Și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău, fă-mă ca pe unul din argații tăi” (Luca XV, 18—19).

Un trist, îmbătrânit și istovit fiu risipitor,

plecat de-acasă, este, în mare parte, omul de azi.

„Indepărtarea sa de centrul spiritual al vieții, l-a făcut din ce în ce mai superficial și prin aceasta și-a pierdut propriul său centru spiritual. O astfel de desaxare a esenței omenesti, însemna ruina constituției sale organice. Omul a încetat de a fi un organism spiritual. Și atunci, la periferia chiar a vieții, au apărut centre înșelătoare”.¹ „Omul fără Dumnezeu încetează a fi om... Omul golit de spiritul său devine sclav, nu al forțelor superioare, supraumane, ci al forțelor inferioare și neumane. Spiritul omenesc se întunecă și spirite neumane îl stăpânesc”.²

În această situație, omul de azi nu-și mai găsește la nici o umbră odihnă, la nici un izvor alinare, în nici un palat adăpost sigur, în nici o plăcere bucurie statornică și deplină.

Iar culmea tragediei lui e, că, asemenea fiului risipitor în vremea lui de împietrire, nici cele mai grele lovituri nu l-au putut încă face să-și vină întru sine, să-și dea seama de dezastru și să se oprească.

La o săptămână după cutremurul din toamna anului 1940, am fost la București. Cunosând din timpul studenției viața bucureșteană, eram tare curios să văd ce s'a schimbat în ea prin deslănțuirea nimicitoare a mâniei lui Dumnezeu. Dar, nu se schimbaseră nimic. Aceeaș alergare după bunurile acestei lumi și după plăceri ușoare, aceeaș înghesuială la cele mai deșănțate spectacole, despre care spunea odată, într'o conferință, pâr. Gala Galaction, că se gândește: „Cum va îndrăzni o fată să spună tatălui său ce se joacă la cutare teatru, ce se rulează la cutare cinematograful,

1. Nicolae Berdiaeff: Un nou ev mediu, trad. de Maria Vartic, Sibiu, 1936, p. 6.

2. Ibidem, p. 38.

sau cum va îndrăzni tatăl să spună acelaș lucru fetei sale?" Nici deșertăciunea aurului de sub dărâmurile Carltonului, nici spectacolul celor surprinși de moarte în jurul paharelor, sau în alte plăceri nelegiuite, n'au putut opri cursa Satanei!

După începutul războiului împotriva diavolului roșu, nădăjduiam că, în sfârșit, toți își vor veni întru sine, își vor da seama de marele destin cu care a uns Dumnezeu neamul nostru și-și vor orândui vieța după voia Lui. Dar nici vederea spitalelor, a femeilor îndoliate și a sfinților noștri mutilați, n'a putut sgudui încă toate sufletele împietrite!

Ca ultimă rătăcire a vieții trupești și a cugetării, dau, fără nici un comentariu, următorul caz concret:

De curând, am ascultat conferința unui *distins educator* al noii generații, care spune, că, după ultimile concluzii ale psihologilor, spiritul omenesc ar fi opera evoluției și a sintezelor creatoare și că el, spiritul omenesc, a creat religia!

Dar va putea replica cineva, pe drept cuvânt, că dacă există asemenea rătăcirii, nu însemnează că sunt generale, deoarece sunt atâția oameni de omenie, cari duc o vieță sobră, se spovedesc, și se împărtășesc, ba sunt unii chiar cu o vieță creștină pronunțată.

Fără îndoială că există și acum suflete vrăjite de dragostea lui Hristos, pentru a căror viețuire curată mai ține Dumnezeu lumea, dar câți dintre *oamenii de omenie* au astăzi vie conștiința păcatului, câți trăesc într'adevăr cu Hristos!

Înainte de Crăciunul trecut, stând de vorbă cu o doamnă din societatea bună, cu o vieță într'adevăr sobră, dar care nu se mai spovedise de ani de zile, am convins-o că, fără a se spovedi și a se cumineca, omul nu poate duce o vieță bineplăcută lui Dumnezeu. Mișcată, mi-a promis că se va spovedi și se va cumineca într'o anumită zi. Amintindu și, însă, că tot în aceea zi joacă „Tănase“ în localitate, s'a întristat și a spus că va amâna împărtășirea. Poate am fost prea aspru, când, prinzând momentul, i-am spus: iată un prilej de a-ți examina conștiința și de a-ți verifica dragostea față de Hristos, alegând între El și Tănase. Totuși, s'a dus la Tănase...!

Câți apoi, dintre cei cari se spovedesc, fac aceasta dintr'o *venire întru sine*, dintr'o vie conștiință a păcatului, însoțită de nestăvilă hotărâre a îndreptării! Noi, duhovnicii, avem durerea să constatăm, că foarte mulți dintre cei cari vin la sf. spovedanie, sunt lip-

șiți de această conștiință, vin din obișnuință, din tradiție sau de ochii lumii. Cei mai mulți nu văd în spovedanie o treaptă de înălțare spre desăvârșire, ci o haltă, în care trenul, oprindu-se un moment, se descarcă, pentru ca pornind mai departe, să se încarce iarăși cu alte poveri, mai mari și mai grele decât cele dintâi.

Fiul risipitor, numai după ce și-a venit întru sine, cea dintâi condiție a întoarcerii la Hristos, a unei adevărate spovedanii, s'a putut lepăda de porci și roșcove, s'a putut rupe din păcat și pleca, cu pas sigur, spre casă. Drum de înălțare, drum de bucurie, drum de dulce și neînșelătoare desfătare în brațe iertătoare și iubitoare ale tatălui, *drum de lumină!*

Numai „*venindu-și întru sine*“ va găsi și omul de azi drumul întoarcerii la Hristos, la cea din urmă a lui nădejde, la neîntinată desfătare, la neumbrita bucurie, la netulburată pace, la nesecatul izvor de alinare, la neapropiata și veșnica lumină, pe care, chiar în decăderea lui, le dorește „*ca cerbul izvoarele de apă!*“

Pr. Zoslm Oancea

Misiunea Episcopatului nostru în Basarabia și Transnistria.

Conferința P. S. Sale, a Părintelui Episcop Veniamin cu titlul de mai sus, însemnează restaurarea aici la noi a Bisericii în fruntea tuturor preocupărilor și afirmărilor culturale, unde întotdeauna a fost purtătoare de steag. Și mai însemnează, cum potrivit a caracterizat-o președintele Astrei pentru Căransebeș, o reconciliere dorită în acest oraș, și atât de nimerit realizată în Dumineca împăcării.

Primit cu aplauze de publicul ales și numeros ce umplea spațioasa sală a teatrului Luna, P. S. Sa este lung ovaționat de asistența ridicată în picioare.

După salutul d-lui președinte Dr. Cornel Corneanu, în care se cuprinde bucuria nu numai a celor dela Astra dar a întregii populații ortodoxe și românești de aici, d-sa mulțumește Prea Sfințitului Părinte Episcop că a binevoit să răspundă invitației de a populariza în cadre mai largi constatările și roadele misiunii din toamnă în Basarabia și Transnistria și de a inaugura ciclul de conferințe ale Extensiunii universitare și ale Astrei.

In bună parte, cetitorilor foii noastre le sunt cunoscute atât impresiile cât și alte culgeri, atât de ordin religios cât și de alt ordin. In Calendarul Românului încă au apărut câteva articole cu date și însemnări culese în acea misiune. Altele mai sunt în curs de apariție în foaie și eventual într'o broșură.

Cu toate acestea, dăm și un rezumat din conferința P. S. Sale care a avut un puternic efect asupra auditorului.

— Anul 1940 a adus asupra Țării noastre și-asupra poporului român calamități din cele mai grele. Cutropirea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, cedarea unei părți din Ardeal și în sfârșit un cutremur de pământ de proporții catastrofale. Poate, o cercare cerească pentru fărâdelegile noastre.

Prin osârdia unui Conducător vrednic și a soldaților noștri viteji, la un an după cutropire s'a pornit războiul, încununat cu izbândă, recucerindu-se pământul uzurpat dela Răsărit.

Un urmaș demn în scaunul vlădicesc al Mitropolitului cărturar și organizator Gavriil Bănulescu, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului inițiază pornirea unei misiuni de propagandă pe urmele pârjolului bolșevic.

In cadrele misiunii participă și P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, plecând — la o săptămână după instalare — cu o echipă de zece preoți din eparhie, numindu-i personal.

După o pregătire de câteva zile în București, în antrenarea puterilor spirituale cu rugăciune, meditații și alte exerciții sufletești, echipa celor cinci arhieriei și 55 preoți a pornit la munca misionară după un program și itinerar bine precizat pentru fiecare.

Echipa noastră a cercetat părțile din Sudul Basarabiei, județele Ismail, Chilia, Cetatea-Albă și Sudul Cahulului, inaugurându-și Prea Sfințitul opera cu înscăunarea P. S. Sale Policarp ca episcop-locotenent al Cetății-Albe-Ismail, cu reședința în acest din urmă oraș.

Preoții, după terminarea lucrului lor misionar dinainte fixat, s'au reîntors, din cauza mașinilor slabe, acasă. Prea Sfințitul arată că văzduhul fiind încă roșu de flacăra războiului, ce se purta încă întesit aici în Sud, nu au fost lipsiți — cu deosebire unii preoți — de momente și emoții destul de serioase...

Insoțit de protodiaconul Teodor Roșca și de preotul Dr. Marcu Bănescu, având autori-

zații în regulă și bucurându-se peste tot de multă amabilitate și sollicitudine din partea Conducătorilor militari și înaintestătători localnici, a trecut în 19 Septembrie 1941 Nistrul pe un pod de pontoane, din sus de Tiraspol.

P. S. Sa Episcopul nostru a trecut vechiul hotar, apele Nistrului, străbătând la Moldovenii din stânga acestui râu, până la Balta, fosta capitală a republicii Moldovenești a U. R. S. S., unde a bântuit furia antireligioasă a bolșevismului.

Tot ceea ce P. S. Sa descoperă din această țară este ascultat cu atenție încordată. Lucrurile și întâmplările desigur nu mai sunt noi, nou și interesant este modul în care sunt expuse, cu competența celui care a pătruns în miezul ei toată situația de acolo.

Și aici P. S. Sa a săvârșit liturghii, 132 de boteze și alte servicii sfinte. Și aici — la Ruși sau Moldoveni — a răspândit mângâere și a dus încredere în îndreptarea gravei stări religioase...

Analizând furioasa deslănțuire împotriva religiei a comunismului bolșevic, P. S. Sa arată, că în tot cursul istoriei această nebie nu a avut egal. Bolșevismul iudaizat și iudaizant nu luptă contra credinței, ci contra lui Dumnezeu; ei vreau o desdumnezeire totală, radicală și definitivă. Nu le ajunge, însă, bezbojnicia dela ei, ci o întind cu foc și sânge peste tot.

Prigoana este îndreptată cu deosebire contra religiei creștine și mai ales a Bisericii Ortodoxe.

De încheiere, P. S. Sa arată că tocmai pentru acest motiv suntem datori a ține mai mult la credința noastră, la ortodoxismul nostru străbun și mântuitor.

Ortodoxismul, purtat de ierarhii Ardealului răstignit, a dus *nădejdea învierii ce va triumfa ca mâine peste tot.*

Conferința Prea Sfinției Sale a fost încadrată în câteva puncte corale executate de Corul Catedral, condus de d-l profesor Dimitrie Cusma.

Invățătură dreaptă fost-a în gura lui și pe buzele lui nu s'a aflat strâmbătate; întru pace și întru dreptate a umblat cu mine și pe mulți l-a întors dela fărâdelege.

(Maleahi II, 6.)

Argumentul gravitațional pentru dovedirea existenței personale a lui Dumnezeu.

Formularea lui.

1. A cunoaște și a folosi în luptă chiar armele adversarului a fost considerat în totdeauna drept o condiție esențială a victoriei.

Creștinismul, dela apariția sa și până acum, este într-una din cele mai titanice lupte din câte există pe toate terenurile de manifestare ale omenirii; o luptă care, sub multiplele sale aspecte și după persoana diferiților Luciferi, ține ascunsă marea vinovată de totdeauna a tuturor eresurilor și sistemelor gnoseologice opuse: *rațiunea*.¹

Rațiunea este aceea care peste tot este protestatară contra pozițiilor autoritative revelaționale ale creștinismului; ea este aceea care caută să scape din aceste chingi, fiindcă, odată cu sfărâmarea lor, ea știe că va sfărâma singura citadelă care rezistă pe baze, care nu sunt datorite ei și va goni, din fața sa, singurele adevăruri, care nu se supun cunoașterii și înțelegerii ei.

Armele sale, de aceea, sunt dintre cele mai vehemente și mai periculoase, atunci când este vorba de dat un asalt nou contra pozițiilor creștine. Ea folosește, astfel, cele mai subtile, dar și cele mai perfide arme filosofice; ea folosește, apoi, cele mai grele dar și cele mai exacte arme științifice. Dialectica jucăușă și știința pozitivă sunt egal folosite în această luptă cu vădite tendințe de exterminare.

Mai ales, ultimele descoperiri, ultimele teorii și legi fizice, geologice, medicale-fiziologice, astronomice și arheologice-paleontologice sunt cu o deosebit de diabolică preferință și dexteritate folosite contra noastră, astfel, că de cele mai multe ori, datorită ineditului lor, ele reușesc a produce panică în rândurile apologetilor creștini. Așa, a fost cazul, la vremea sa, cu folosirea *noțiunii de infinit* în matematici. Apologeții, conștienți de existența infinită personală numai a lui Dumnezeu, nu-și puteau da seama ce fel de infinit poate fi cel din științele exacte. Mai târziu însă, și-au revenit și au observat că departe de-a le fi ostilă

1. Pe această merou activă și neadormită vinovată de toate aberațiile epistemologice o demască și următoarele afirmații ale filozofului I. Petrovici, *Cercetări filosofice*, București, 1926, p. 22: „Oricine își cunoaște bine sufletul, și cu aceasta și fondul adevărat al sufletului omenesc, va vedea că prima cale — calea întrebării despre tot și despre toate — aceasta este calea noastră, oricare vor fi nemulțumirile care ne pot aștepta.”

această nouă folosire științifică exactă, ea le este de un neașteptat și nebănuit folos.”

Pentru aceasta însă, toate aceste noțiuni noi folosite de adversari, sau descoperite de ei, trebuiesc, în amănunt, cercetate și cunoscute. O rezervă deosebită și curioasă a împiedicat, până acum în ultimul timp, dela această cunoaștere a pozițiilor adverse și folosire a armelor lor, pe apologeții creștini. Domina și mai domină și acum concepția greșită apologetică a pasivității ostile față de nouile descoperiri și ajungeri ale minții omenesti. Teologia — știința lui Dumnezeu — era ostilă diferitelor discipline raționale — știința omului —, cât privește o introducere a acestor cunoștințe și descoperiri profane între cunoștințele teologice și adevărurile dogmatice, acest lucru era privit cu o adevărată oroare și considerat foarte aspru cu calificativul: *eres*.

Abia în ultimul timp pozițiile nu numai că se precizează mai riguros, dar se luminează și mai creștinește. Locul urii este locul unei prietenii cu nuanțe mai pozitive sau mai negative — după cum —, iar divorțul este reparat deocamdată printr'o căsătorie, poate încă nu din toate punctele de vedere armonică.

Teologia însă, știe că folosul acestor cunoștințe și descoperiri științifice nu o periclitează și nici nu-i strică, deoarece cu ele, ea nu cade, ci numai se întărește. Disciplina relativ nouă — *apologetica* — folosind numai principiul rațional, poate folosi toate aceste temeuri și argumentări adverse, fără a aduce prin aceasta cel mai mic prejudiciu doctrinei creștine. În cazul unei schimbări de legii științifice, sau de teorii, se schimbă și argumentarea apologetică, dar — lucru clar — nu se schimbă nimic din doctrină. Acest lucru trebuia clarificat, pentru ca apologeții creștini să poată cunoaște și folosi armele periculoase, cu care ne atacă tabăra tuturor raționaliștilor, pozitiviștilor, materialiştilor și naturaliștilor de totdeauna și de azi.

Cât privește rezultatul acestui procedeu apologetic — greu pentru unilateralitatea noastră teologică — nici nu mai merită să ne oprim, atât este de covârșitor în loviturile sale asupra redutei — inexpugnabilă altfel — a necredinței moderne.

Aceasta a fost de altfel și cauza determinantă a argumentării gravitaționale a existenței personale a lui Dumnezeu, cu care mă voi ocupa în articolul de față.

(Urmează)

Pr. Dr. Petru Rezuș

2. Cf. I. Petrovici, *Introducere în Metafizică*, București, 1924, p. 75 sq.

O nouă pastorală.

II

Întâlnirile de oameni, veniți din toate părțile și din toate mediile, înlesnește propagarea a tot felul de idei rătăcite. Să nu uităm că noi ne luptăm de 25 de ani cu sectarismul care a fost adus de ostașii întorși de pe câmpiile de luptă din războiul mondial, la 1918. Au plecat de acasă cu semnul crucii însemnat pe piept, în miros de tămâie și stropiți de răcoarea binefăcătoare a stropilor de apă sfințită, și o bună parte din ei s'au reîntors ca hulitori ai acestor sfințite daruri cari i-au ocrotit poate prin ploaia de gloanțe.

Eu am trăit câțva în mijlocul soldaților și m'am putut convinge, că confruntarea omului cu moartea, produce în suflet sguđuri adânci. În fața durerii și convins de zădărnicia atâtor lucruri, cari în condițiuni obișnuite aveau o altă valoare, sufletul e însetat de noi orizonturi și propriu convertirilor.

Biserica, adevă noi preoții trebuie să prindem acest moment folosindu-l cauzei sfinte care cauză este singura bună. Dacă nu o folosim noi, vin sectele, cari lucrează din umbră, mai ales acum.

Individul desprins din atmosfera tihnită a satului său, scos de sub influența colectivității lui natale, este mai ușor influențat de ideile ce-i sunt prezentate în haină ispititoare și purtând farmecul noutății.

Ostașul de pe front moare, dar nu fuge din fața dușmanului ce ar vrea să rupă din hotarul țării. Noi preoții, ostași ai Duhului, cu aceeași dârzenie și râvnă suntem datori să luptăm pe celălalt front, ca sectantul, dușman tot așa de periculos, să nu poată smulge niciun suflet din blocul Ortodoxiei noastre.

De curând mi s'a întors în parohie un ostaș tocmai din Crimeea, unde luase parte la lupte. M'am dat în vorbă cu el și aflu că are vreo două cărțicele de rugăciuni. Le cer, le le citesc, le răsfoiesc și spre surprinderea mea, văd că sunt adventiste. Ii spun lucrul acesta și mă informează că le are de la un camarad al său din companie — care desigur, în civilitate, va fi fost vreun predicador adventist.

Iată dar picătura de otravă.

Ce-am făcut?

Am lucrat așa fel încât toți ostașii, flăcăii satului meu cari se întorc din oștire, sau pleacă, să dea și pela mine, părintele lor sufletească. De se întâmplă să nu vină careva, mă duc eu la acela. Cu fiecare stau de vorbă, îi împărtășesc un sfat bun, o vorbă de încurajare, îi

dau, cum s'ar zice, întreaga merinde sufletească necesară, o cărțică de rugăciuni, o cruciuliță sau ce pot. Lucrul acesta a prins atât de bine văzând fiecare că i-se poartă grija de preotul lui din sat, încât unul rânit ușor, trimis apoi la vatră, a venit și mi-a spus: „Iată Părinte, cruciulița care mi-ai dat-o D-Ta la plecare, m'a apărut. Prin gropi, prin tranșee, de câte ori plecam la atac și simțiam că-s în pericol, mă rugam lui Dumnezeu și-o sărutam cu credință. Și m'a apărut. Au căzut lângă mine atâția, eu am scăpat ușor, cu un deget rupt. Mulți porneau la luptă înjurând, eu îmi făceam, cum mi-ai spus, semnul crucii și iacă m'am întors teafăr la casa mea. Dumnezeu să-ți ajute și D-Tale, că mi-au spus ai mei din casă, că te-ai rugat tot timpul în biserică pentru noi, pentru mine și pentru ceilalți...“

Căci iată ce mai făcusem.

Pe un tabel am însemnat cu numele pe fiecare din cei plecași sub arme. La fiecare liturghie îi pomenesc nominal la ectenia pentru sănătate. Și pururea țin legătura sufletească între mine și ei. Pe lângă că port pe cât se poate grijă de familiile celor mai necăjiți, dar eu însami le scriu acolo pe front unde se găsesc, așa cum trebuie să scrie un preot.

S'a dat și un ordin episcopesc în privința aceasta. Să nu-l îngropăm în arhiva anului 1941. Alături de Biblie și de Cruce să fie prezent pe masa noastră de lucru ca o nouă pastorală a războiului. Altfel, vom plânge odată, plânsul Rahilei. Să nu fie!

Trebuie să fim prezenți pretutindeni. Să nu așteptăm să vie suferința și necazul la poarta noastră, ci noi să mergem la casa durerii și a suferinții, pentru a duce acolo mângăierea și ușurarea. Evanghelia nu este doar numai cuvânt ci este și putere. De aceea nu-i suficient cuvântul bun; să mergem cu fapta bună.

Spiritul eroic al Neamului nostru, țâșnit din străfunduri cu o clocotitoare putere de viață, trebuie să rămână pururea viu, să fie hrănit cu puterea credinței creștine. Credința este, doar, pârghia de rezistență a noastră și aceia cari sunt datori să apere această pârghie, suntem noi. Războaiele pe fronturile de luptă se câștigă sau se pierd în măsura în care se câștigă sau se pierd forțele morale ale popoarelor în luptă.

Războiul nostru sfânt continuă. Țara noastră n'a trimis în el o simplă armată de cruciași ci suntem un întreg popor ce luptă în slujba unui ideal spiritual.

Pr. D. V. Anuțoiu

In memoriam.

Se împlinește jumătate de an de când sfânta glie românească din Răsărit a fost răz-bunată.

Crucea — pângărită pe pământul ocupat vremelnic de dușmanul Bisericii și al lui Dum-nezeu, de Imperiul urii și al anarhiei, de cui-bul viperelor și al trădării — a fost așezată cu toată greutatea ei pe balanța istoriei.

Bravul ostaș român a pecetluit încăodată cu scump sângele său eroismul lui în istorie.

În războiul sfânt care continuă încă și va trebui să continue până la victoria totală și definitivă, și-a dat cu prisosință tributul învătă-torului român. O bună parte și nu exagerăm când spunem, că cea mai mare parte din ofi-țerii de rezervă și subofițerii T. R., căzuți pe câmpul de onoare pentru patrie și cruce, sunt învățătorii noștri, atât de puțin luați în seamă până acum.

Luând și subsemnatul parte la expediția misionară din Basarabia și Transnistria între-prinsă în toamna anului trecut de Mitropolia Ardealului, — în urma itinerarului întocmit de P. S. Episcop Veniamin, despre comunele ce urmau să fie cercetate de cele trei echipe mi-sionare din Episcopia Caransebeșului — am fost rânduit ca în ziua de 14 Septembrie 1941, ziua Înălțării Sfintei Cruci, să mă deplăsez pe malul drept al Nistrului, la 40 km. de Ce-tatea-Albă. Este o parohie locuită numai de moldoveni, cu 2465 suflete. În timpul ocupa-ției bolșevice, parohul locului s'a refugiat, iar poporul de aici a plătit impozitul de 2000 ruble (80.000 Lei) pentru ca în tot timpul să servească aici preotul din parohia Tariceanca-veche.

După săvârșirea sf. Liturghii și a obici-nuitei predici, aflându-se în curtea bisericii 42 morminte ale eroilor români, căzuți după tre-cerea Nistrului, am săvârșit în sobor un pa-rastas. La terminare am vizitat mormintele, cetind pe crucile ce le străjuiau, numele eroilor.

Am trecut prin cea mai grozavă și dure-roasă senzație, când pe a patra cruce am ce-tit numele eroului sublocot. de rezervă *Murgan Aurel*, mort la 23 August 1941, fost învățător în comuna Topleț, comună vecină cu parohia mea. Era ginerele învățătorului-poet G. B. din Topleț și colegul definitivat al soției mele. Dela acest examen de definitivat l-am cunos-

cut mai bine. Era un băiat tânăr, frumos, inte-ligent, bine pregătit, prietenos, îndrăzneț și veșnic zâmbitor. Mă gândeam atunci cât e de bun milostivul Dumnezeu, care a dat bătrâne-țelor unuia dintre aleșii Lui, cum este învăță-torul-poet G. B., un stâlp și reazim atât de binemeritat. Zâmbiam atunci cu multă admi-rație în sufletul meu, atât pentru poeziile lui G. B. — în cari miresmează datoria față de Dumnezeu, față de Biserică și față de aproa-pele — cât și pentru vrednicul ginere, învăță-torul Aurel Murgan.

Și acum... Am rămas înmărmurit lângă cruce... Am rostit din nou „Cu duhurile drep-ților...” ectenia morților... cu sfinții odih-nește... vecinica pomenire.

Am sărutat cu multe lacrimi, modesta-i cruce, pe care era așezată casca străbătută de schije... Cel ce o purtase căzuse, secerat de zeci de gloanțe inamice, când după trecerea Nistrului, rămânând singur la comanda compa-niei, s'a repezit personal la pușca mitralieră ca să înfrunte atacul inamicului. A zâmbit plin de fericire, când a ajuns să pună mâna pe mitralieră, dar... n'a mai avut timp decât să cadă, cu vecinicul lui zâmbet pe buze.

Ceva intern mă obliga să-i străjuesc mor-mântul, acolo, departe, de unde nu are pe nimeni de-ai lui și unde numai eu am fost să-i împărtășesc toată durerea celor de acasă, care-l așteptau cu atâta dor...

Ce le voi spune când mă voiu întâlni cu ei... Cum se va mai ruga micuțul său copilăș, care alături de mama și bunicii lui, de multe ori pe zi, își încrucișa mânuțele lui îngerești, gândurind, cu ochii finți la icoana sfântă o rugăciune: „Doamne, adă pe ticu acasă”.

O, Doamne! cum se pot sfârâma într'o clipită toate nizuințele, toate speranțele... pen-tru ca omul să privească numai spre Tine, izvorul cel nesfârșit al tuturor mângăe-rilor...

Programul care trebuia să-l execut în aceea zi, m'a desprins mecanic de acest mor-mânt, dar el a rămas atât de întipărit în su-fletul meu, încât acum când sunt departe, îl văd mai bine și-mi stoarce mai multă durere, pe care caut să o transform prin eroismul în-vățătorului-sublocotenent Aurel Murgan, în cea mai adâncă venerație.

Pr. Alexandru Nicoliciu

Toți merg către același loc. Toți au ieșit din pulbere și se întorc în pulbere.

(Ecleziastul III, 20.)

Ș T I R I

Numire. Ultimul număr al „Telegrafului Român” din Sibiu ne aduce vestea, că prin decret regal s'a aprobat numirea I. P. Cuv. Sale pâr. Arhimandrit *Teodor Scorobef*, consilier arhiepiscopesc în Sibiu, de **vicar** al Mitropoliei Ardealului. Felicitările noastre.

I. P. C. Arhim. I. Scriban, neobositul reorganizator al Bisericii ortodoxe în vriaștea lăsată de bolșevici în Ucraina moldovenească, a fost ales decan al Facultății de teologie ortodoxă de pe lângă Universitatea din Odesa.

„**Gândirea**” în al treilea deceniu. Masiva revistă de sub conducerea diui Nichifor Crainic a intrat în al 21-lea an de apariție. Injghebată curând după încheierea noastră într'un singur stat, datorită spiritului ager și profund al directorului ei, și-a croit făgaș tot mai larg și mai adânc în spiritualitatea noastră. Reluând concepția culturală dominantă, în societatea noastră veche, după care scriitorii își îndrumau idelle sub fiorul unei cutremurări religioase, gândiriștii au ajuns astăzi să fie purtători ai unui steag tot mai mult admirat și urmat.

Oricărui i-ar cădea în mână cel dintâtu număr din deceniul al treilea în care intră de-acum triumfătoare „Gândirea”, va fi cucerit sincer de acea *Idee creștină în istorie* sub sugestiva recomandare a căreia revista noastră abundă în conținut creștin. Nu avem destule cuvinte ca să o recomandăm preoților, învățătorilor și tuturor intelectualilor noștri, datori să răspândească minunatele idei purtate de revistă sub unghiul intelectual și creștin superior în care ea le propagă.

Durata normală a cursurilor școlare nu se va scurta decât numai în cazul când evenimentele o vor impune. Hotărârea s'a luat în Consiliul de miniștri de Marți, 3 Februarie a. c. unde a fost prezent și dl Ministru Ioan Petrovici al Culturii Naționale și al Cultelor.

Desființarea autorizațiilor de călătorie pe C. F. R. Ministerul Afacerilor Interne face cunoscut că, începând cu 25 Ianuarie 1942 se desființează autorizațiile de călătorie pe C. F. R., se exceptează însă, evreii. Toți călătorii sunt invitați să aibă în permanență asupra lor toate actele de identitate pentru a se putea legitima în fața organelor jandarmeriei și poliției cari vor face controlul călătorilor atât în gări cât și în trenuri.

Predici în Catedrală. În Dumineca Fiului risipitor a predicat pâr. *Iova Firca*, iar la Intâmpinarea Domnului pâr. profesor *Dr. Zeno Munteanu*.

CONCURSE

În baza ordinului Ven. Consiliu eparhial Nr. 5426 B. ex 1941, din 22 Moemvrie 1941, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot în parohia de clasa I-a din comuna **Glimboca**, protopresbiteratul Caransebeșului.

I BENEFICII:

1. Sesiunea parohială în estindere de 44 jug. 1553 stp.

2. Birul parohial uzitat (24 Lei anual, de Nr. de casă, 1 $\frac{1}{2}$ oca fasole și 2 fuiuare), cari se ridică la umblarea cu sf. Cruce: $\frac{1}{2}$ la Ajunul Botezului și $\frac{1}{2}$ la Înălțarea sf. Cruci.

3. Casa parohială cu grădină și intravilan de 361 stj. p. cu supraedificatele economice necesare.

4. Veniturile parohiale uzitate.

II INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nicio altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificațiunea recerută pentru parohii de cl. I-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Glimboca, prîn P. On. Oâciu protopopesc a Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila necunoștințare a P. On. Domn Protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Consiliul parohial escrie acest concurs cu majoritatea membrilor.

Glimboca, din ședința Consiliului parohial, ținută la 8 Ianuarie 1942.

Președ.: Ierom. **I. Dalea** Secret.: învăț. **N. Simerla**
cond. of. parohial 2-3 dir. în pens.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pr. Isaia Suru
administrator protopresb.

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4311 B. 1941 din 4 Octomvrie 1941, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru ocuparea postului de paroh la parohia vacantă de cl. III-a din comuna **Petroșița**, protopresbiteratul Caransebeșului.

I BENEFICII:

Sesiunea parohială în extensiune de 37 jug.

Veniturile stolare uzitate.

Nefind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și parohiale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificațiunea cerută pentru parohiile de cl. III-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului Veniamin, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort.

rom. din Petroșnița, prin P. On. Oficiu protopopesc al Caransebeșului.

Reflecții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a P. Cuz. protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Petroșnița, din ședința consiliului parohial ținută la 14 Decembrie-1941.

Remus Suru

președinte

1-3

Mihai Anderca

secretar

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pr. Isaia Suru

adm. ppresb.

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 5926 B. din 22 Noembrie 1941 se publică concurs *cu termen de 30 zile* dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia de cl. II-a din comuna **Nădragul**, protopresbiteratul Logojuului, devenită vacantă în urma pensionării preotului Constantin Popoviciu.

I BENEFICII:

1. Salar dela comuna bisericească, anual 6000 Lei.
2. Răscumpărarea birului parohial, anual 3000 Lei.
3. Veniturile ștolare uzitate.
4. Intravilan de 800 stj. p. cu un venit anual de circa 1200 Lei.
5. Dela Societatea uzinelor metalurgice unite Titan, Nădrag, Calan, ajutor lunar 3000 Lei, care sumă poate fi revocabilă oricând.

Nefiind casă parohială, cel ales se va îngriji singur de locuință până la zidirea unei case parohiale, care este deja proiectată a se zidi în vara anului curent.

II INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a îndeplini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus, cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificația cerută pentru parohii de cl. II-a precum și binecuvântarea P. S. Sale Episcopului eparhial, vor înainta cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Nădragul prin P. On. Oficiu protopresbiteral ort. rom. al Logojuului.

Reflecții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a P. O. D. protopresbiter, în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Nădragul, din ședința consiliului parohial ținută la 4 Ianuarie 1942.

Const. Popoviciu

președ. cons. paroh.

1-3

Petru Stoica

secretar

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Dr. Aurel Mihaescu

protopresbiter

Nr. 825 C/1942

Consiliul eparhial publică *concurs de 15 zile* pentru ocuparea posturilor de cântăreți bisericești și conducători de coruri din parohiile **Doman, Gladna-română, Surducu-mic și Valeadeni.**

BENEFICII:

1. Sesiunea cantorală existentă și venitele ștolare îndatinate.
2. Salarul dela Stat.

Reflecții, absolvenți ai școlii cantorale, vor înainta consiliului parohial prin Oficiul Parohial respectiv — în termen concursual actele necesare.

Caransebeș, în 6 Februarie 1942.

Consiliul eparhial.

La **Librăria Diecezană** din **Caransebeș** se află spre vânzare următoarele

cărți de predici

de:

I. P. S. S. Patriarh NICODIM

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. I, cuprinzând 75 predici catihetice pentru popor, Lei 120.

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. II, cuprinzând cuvântări apologetice, Lei 120.

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. V, cuprinzând 58 cuvântări la postul mare, Lei 120.

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. VI, cuprinzând predici la sărbătorile împărătești, Lei 120.

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. VII, cuprinzând cuvântări la sărbătorile Maicii Domnului, Dumineci, etc., Lei 110.

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. VIII, cuprinzând cuv. Liturgice, Lei 110.

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. X, cuprinzând vieța și operele sfinților Părinți, Lei 90.

Semințe Evanghelice pentru Ogorul Domnului vol. XII, cuprinzând predici pentru tineretul școlar, Lei 90.

Ogorul Domnului, vol. XX, cuvântări pastorale, Lei 180.

Urmarea lui Iisus Hristos, Lei 35.

Un păstor model, Lei 100.

Primele zile ale creștinismului, Lei 180.

